

Gäller för: Socialtjänst, vårdcentraler, psykiatrisk öppenvård samt gemensamma verksamheter	Godkänd av: Lokal ledningsgrupp – 1:a linjens chefer inom socialtjänst, vårdcentraler och öppenvårdspsykiatri	Utarbetat av: Lokal ledningsgrupp	Revisionsansvarig: Lokal ledningsgrupp
Utgåva: 5	Giltighetstid: 2010-05-31 – 2022-12-31		Reviderad: 2020-12-18

Lokal överenskommelse – Karlstad, Forshaga, Kil och Hammarö kommun

Vård och stöd vid missbruk och beroende av alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel, dopningsmedel och spelmissbruk för personer 18 år och äldre

Vård och behandling för personer med missbruks- och beroendeproblem utgör ett gemensamt ansvar och uppdrag för både kommunens socialtjänst och landstingets hälso- och sjukvård. Former och rutiner ska finnas för ett samlat ansvarstagande för personer som har behov av insatser från flera aktörer. I varje samverkansärende med patientens/klientens godkännande upprättas en SIP (där samarbetsformer ej är aktuella/pågående) som tydligt anger vilken vårdorganisation som är ansvarig för de olika insatserna. Arbetssättet ska utmärkas av samverkan såväl internt i egen organisation som med vårdgrannar och andra samarbetsaktörer.

Vårdcentralerna har ett ansvar för personer med alkoholmissbruk och alkoholberoende. Vårdcentralerna ska erbjuda tidiga insatser samt stöd och behandling för alkoholproblem och måttlig problematik av psykisk ohälsa samt behandling för somatisk problematik. Vid komplicerad beroendeproblematik ska samarbete ske med psykiatri och i förekommande fall med lokal beroendemottagning. Möjlighet skall finnas till poloklinisk avgiftning för personer med alkoholmissbruk och alkoholberoende. Vad det gäller personer med narkotikamissbruk finns ett ansvar att upptäcka och remittera.

Psykiatri har ett ansvar för personer med narkotikamissbruk/beroende, blandmissbruk/beroende och psykiatrisk problematik. Vid behandling av personer med komplexa vårdbehov/samsjuklighet på grund av psykisk störning och missbruk ska detta ske samtidigt och integrerat i samverkan med beroendevården och socialtjänst, om behov föreligger. Psykiatri ska utreda, diagnosticera och erbjuda lämplig behandling i de fall funktionshindret kräver specialistpsykiatriska insatser. Behandling med personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och missbruk ställer krav på integrerade insatser

Socialtjänst har ett brett ansvar för kommuninnevånare som regleras i socialtjänstlag; *socialnämnden ska aktivt se till att personer med missbruk får den hjälp och vård som de behöver för att komma ifrån missbruket* samt *socialnämnden ska i sin verksamhet främja den enskildes rätt till arbete, bostad och utbildning*. Hjälp ska finnas i form av rådgivning, utredning och bedömning samt biståndsbedömda insatser i form av psykosocialt stöd och psykosociala behandlingsinsatser

	Vårdcentraler Gripen, Herrhagen, Kronoparken, Molkom, Rud, Skåre och Västerstrand	Socialtjänst Karlstad kommun	Psykiatrisk öppenvård Karlstad	Gemensamma verksamheter
Kontaktuppgifter	<p>Gripen Enhetschef Birgitta Sahlström 010-831 66 22 Enhetschef: Malin Lundgren-Kullgren 010-831 6750</p> <p>Herrhagen Enhetschef Katarina Andrén Tel: 010-831 67 68</p> <p>Kronoparken Enhetschef Josephine Esse Tel: 010-831 69 35</p> <p>Molkom Enhetschef Mimmi Asplund Carlsson Tel: 010-834 19 23</p> <p>Rud Enhetschef Anki Duvevik Tel: 010-831 72 30</p> <p>Skåre Enhetschef Maria Röhr Tel: 010-831 75 58</p> <p>Västerstrand Enhetschef Victoria Bruun 010-831 87 44</p> <p>Åttkantens Vårdcentral: Vårdgrannetelefon 070-2853461</p> <p>Kasernhöjden Vårdcentral: Vårdgrannetelefon -Akuta ärenden 010-128 5105 -Adm. Ärenden 010-128 5101</p> <p>Capio vårdcentral Vålberg: Vårdgrannetelefon <u>054-770 88 20</u></p>	<p>Kontaktcenter 054 – 540 00 00 (Kontaktcenter)</p> <p>För unga – (under 25 år) Enheten för unga vuxna</p> <p>För vuxna (över 25 år) Vuxenavdelningen</p>	<p>Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad: Vårdgrannetelefon Tel: 070-210 70 09</p> <p>Egenremiss, remiss från socialtjänst, frivård eller hälso- och sjukvård.</p> <p>Laromottagningen Tel 010-8319751</p> <p>Egenremiss, remiss från socialtjänst, frivård eller hälso-och sjukvården.</p>	<p>Beroendecentrum Värmland Tel: 010-8319847 http://varmlandsvardforbund.se/beroendecentrum/ Vårdbegäran via socialtjänst i hemkommun</p> <p>Första linjen unga Karlstadsområdet Tel: 010-831 45 00 Vårdgrannetelefon: 072-469 02 18 Enhetschef: Christina Sand, tel.: 070-68 55 220 Målgrupp: 6–20 år</p> <p>Ungdomsmottagningen Druvan: tel: 010–8316741 Enhetschef: Christina Sand, tel.: 070-68 55 220 Målgrupp: 13–23 år</p> <p>Tillnyktringsenheten (TNE) Tel: 010-831 98 54 Psykiatriska akutmottagningen, Karlstad www.regionvarmland.se/tne</p> <p>Sprututbytesmottagningen 010-831 51 35 Måndag och torsdag 13.00-16.00 Centralsjukhuset, Hus 4, Karlstad</p>

	Vårdcentraler Gripen, Herrhagen, Kronoparken, Molkom, Rud, Skåre och Västerstrand	Socialtjänst Karlstad kommun	Psykiatrisk öppenvård Karlstad	Gemensamma verksamheter
Prevention och tidiga Insatser s 9	<p>Alla Vårdcentraler Samtal om levnadsvanor Åttkanten Alla Vårdcentraler Samtal om levnadsvanor Åttkanten Samtal om levnadsvanor, bruk och missbruk (alkohol, droger, läkemedel, tobak, mat, spel, sex). Rökavvänjning Gripen Rökavvänjning Aktivt arbete med att minska förskrivning av beroendeframkallande läkemedel Herrhagen Kort rådgivning rökavvänjning Kronoparken, Molkom, Skåre Kort rådgivning. Livsstilskurser, rökavvänjning Rud Kort rådgivning, rökavvänjning Västerstrand Kort rådgivning</p>	Samtal om alkohol/ droger med MI som förhållningssätt.		<p>Första linjen unga: Identifiera riskgrupper. Ställa frågor om risk/missbruk systematiskt Druvan: Identifiera riskgrupper. Ställa frågor om risk/missbruk systematiskt</p>
Bedömningsinstrument s 9	<ul style="list-style-type: none"> AUDIT och DUDIT 	<p>AUDIT, DUDIT som screening</p> <p>Vidare kartläggning/ screening med Alcohol-E och/eller DUDIT- E i vissa fall.</p> <p>ASI – Addiction Severity Index i kombination med social utredning vid missbruk/beroende..</p>	<p>Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad : AUDIT, DUDIT</p> <p>Laro: EQ-5D, AUDIT/DUDIT, ASI, IDS100,</p>	<p>Beroendecentrum: AUDIT/DUDIT, Alcohol-E/DUDIT-E, ASI, IDS100, SCL90, HAD, KASAM, FREDÅ</p> <p>Tillnyktringsenheten (TNE): CIWA-ar-skalan (vid bedömning för abstinens)</p> <p>Första linjen unga:</p> <ul style="list-style-type: none"> Upptäcka: AUDIT, DUDIT Vid misstanke om barn/ungdom far illa: anmälan till socialtjänst <p>Druvan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Upptäcka: AUDIT, DUDIT Vid misstanke om barn/ungdom far illa: anmälan till socialtjänst

	Vårdcentraler Gripen, Herrhagen, Kronoparken, Molkom, Rud, Skåre och Västerstrand	Socialtjänst Karlstad kommun	Psykiatrisk öppenvård Karlstad	Gemensamma verksamheter
Medicinska test alkohol s 10	<ul style="list-style-type: none"> Alkohol i utandningsluft - alkometer Blodprover (GT, CDT, PEth) Samt det som begärs av transportstyrelsen 	<ul style="list-style-type: none"> Alkohol i utandningsluft – alkometer Endast i samband med insats 	<p>Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad: Alkohol i utandningsluft med alkometer. Mätning av nyligen intagen alkohol i blod samt urinprov.</p> <p>Laro: Blodprover: EtG, CDT, ALAT, ASAT, MVC, mfl Alkometer</p>	<p>Beroendecentrum: Alkometer vid inskrivning</p> <p>Övrigt: Blodstatus, leverstatus, hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatisk undersökning</p> <p>Tillnyktringsenheten (TNE): Alkometer</p>
Medicinska test droger s 10	<p>Gripen Drogscreening Åttkanten Screening, övervakade urinprov Övriga Urinprov, inga snabbtester</p>	<ul style="list-style-type: none"> Urinstickor, snabbtest Endast i samband med insats 	<p>Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad: Urinstickor, urinprov lab, salivprov</p> <p>Laro: Salivprover, Urinstickor multi – 15, Urinprov lab. Blodprover: koncentrationsprover,</p>	<p>Beroendecentrum: U-stickor, U-prov lab. Övrigt: Blodstatus, leverstatus, hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatisk undersökning</p> <p>Tillnyktringsenheten (TNE): Urinsticka (snabbtest 15-sticka)</p> <p>Första linjen unga: Görs ej</p> <p>Druvan: Görs ej</p>
Abstinensbehandling s 11	Bensodiazepiner vid alkoholabstinens	Vid planerad abstinensvård Beroendecentrum eller andra HVB-hem (Hem för vård eller boende) som kommunen har avtal med. Krävs utredning och formellt fattat biståndsbeslut. Vid akuta behov samt medicinsk behandling i öppenvård hänvisa till landstingets resurser (se länsdokumentet s 11 – 12). Kommunen kan komplettera med psykosocialt stöd/ behandling	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Läkemedelsnedtrappning</p> <p>Laro: Substitutionsbehandling. Samarbete BC vid sidomissbruk och behov vid inneliggande vård.</p>	Beroendecentrum: Abstinensbehandling alkohol, narkotika. Medicinsk behandling + psykosocialt stöd/behandling/utredning
Läkemedelsbehandling Alkoholberoende s 10	<p>Gripen</p> <ul style="list-style-type: none"> Antabus Campral <p>Åttkanten</p> <ul style="list-style-type: none"> Antabus Campral Naltrexon <p>Övriga</p> <ul style="list-style-type: none"> Disulfiram Akamprosot Naltrexon Nalmefen (ej Herrhagen) 		<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Vid samsjuklighet rekommenderade läkemedel.</p> <p>Laro: Antabus</p>	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappnings-schema

	Vårdcentraler Gripen, Herrhagen, Kronoparken, Molkom, Rud, Skåre och Västerstrand	Socialtjänst Karlstad kommun	Psykiatrisk öppenvård Karlstad	Gemensamma verksamheter
Läkemedelsbehandling Nedtrappning av ordinerade läkemedel – bensodiazepiner/ opioider s 11	Princip att den vårdgivare som startar medicinering också primärt ansvarar för att avsluta den Poliklinisk nedtrappning i första hand. I andra hand remiss till psykiatri alternativt smärtklinik utredning/ställningstagande till nedtrappning Åttkanten Ej via 1177 Ej till okänd/ny patient. Alltid plan för utsättning. Remiss smärtklinik eller neurolog i vissa fall.		Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Princip att den vårdgivare som startar medicinering också primärt ansvarar för försök att avsluta den. Upptäcka ett missbruk/ beroende och ta ställning till poliklinisk nedtrappning.	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappningsschema
Läkemedelsbehandling av opioidmissbruk/ beroende s 12	Remiss till psykiatri-Laro för utredning/ställningstagande till läkemedelsassisterad behandling	Hänvisning/remiss till psykiatri-Laro	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Vid upptäckt hänvisas/remiss till länsgemensam psykiatri/ Laro- mottagningen Laro: Enligt HSLF -FS 2016:1	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappningsschema
Psykologisk och psykosocial behandling alkohol S 13	<ul style="list-style-type: none"> • Stödsamtal • MI • KBT Kronoparken <ul style="list-style-type: none"> • MET • Brief intervention Molkom, Rud, Skåre, Västerstrand, Herrhagen <ul style="list-style-type: none"> • MET 	<ul style="list-style-type: none"> • ÅP • KBT • MET • CRA • 12-stegsbehandling • PDT • Par- och familjesamtal • Nada som komplement 	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev i samarbete med socialtjänst eller VC Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention Övrigt: <ul style="list-style-type: none"> • NADA • Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling bensodiazepiner s 13	<ul style="list-style-type: none"> • Stödsamtal • MI • KBT • Brief intervention Västerstrand <ul style="list-style-type: none"> • Ej KBT • Brief Intervention • Internetstött KBT 	Hänvisning till VC I förekommande fall kompletterande behandling hos kommunen: <ul style="list-style-type: none"> • ÅP • PDT • MI • 12-stegsbehandling • KBT • CRA Nada som komplement	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: MI och KBT Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention Övrigt: <ul style="list-style-type: none"> • NADA • Friskvård

	Vårdcentraler Gripen, Herrhagen, Kronoparken, Molkom, Rud, Skåre och Västerstrand	Socialtjänst Karlstad kommun	Psykiatrisk öppenvård Karlstad	Gemensamma verksamheter
Psykologisk och psykosocial behandling cannabis s 14	Upptäcka - remiss till socialtjänstens beroendevård	<ul style="list-style-type: none"> HAP KBT ÅP MI Par- och familjesamtal Nada som komplement 	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. samverkan med socialtjänstens beroendevård</p> <p>Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention</p>	<p>Beroendecentrum: Psykosocial behandling enligt HAP-manual</p> <p>Övrigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> NADA Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling centralstimulantia s 14	Upptäcka - remiss till socialtjänstens beroendevård	<ul style="list-style-type: none"> 12-stegbehandling CRA KBT ÅP MI PDT Par- och familjesamtal <p>NADA som komplement</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. samverkan med socialtjänstens beroendevård</p> <p>Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention</p>	<p>Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention</p> <p>Övrigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> NADA Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling opioider s 14	Upptäcka – remiss till socialtjänstens beroendevård	<ul style="list-style-type: none"> KBT ÅP PDT CRA MI Par- och familjesamtal <p>NADA som komplement</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. samverkan med socialtjänstens beroendevård</p> <p>Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention</p>	<p>Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention</p> <p>Övrigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> NADA Friskvård
Psykosociala stödinsatser: -arbetsrelaterade s 15	Gripen och Västerstrand Remiss till företagshälsovård	<ul style="list-style-type: none"> Kombijobb i samarbete med vuxenavd. och IFA Sysselsättningsplatser via Solareturen IPS/Stöd i arbete. 	Laro: SIP	Företagshälsovård Recure
Psykosociala stödinsatser: -boendestöd s 15		<ul style="list-style-type: none"> Boendestöd (personellt). Stöd i förbättrad livskvalité för klienter och brukare med alkohol- och/eller drogproblem Bostad först 	Laro: SIP	
Psykosociala stödinsatser: -anhöriga/ närstående s 15	Närståendesamtal	Anhörigstöd vid Behandlingsenheten eller Nexus och barngrupper vid Familieavdelningen	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: I pågående ärenden kan information, råd och stöd samt barnsamtal erbjudas.</p> <p>Laro: Erbjuder barnsamtal Kontaktar socialtjänst vid sidomissbruk. Erbjuder samtal närstående, om det efterfrågas</p>	<p>Beroendecentrum: Erbjuder barnsamtal. Välkomnar barnbesök.</p> <p>Samtalar/screenar "Våld i nära relation", FREDA</p>

	Vårdcentraler Gripen, Herrhagen, Kronoparken, Molkom, Rud, Skåre och Västerstrand	Socialtjänst Karlstad kommun	Psykiatrisk öppenvård Karlstad	Gemensamma verksamheter
Behandling vid samsjuklighet s 16/17	<p>Gripen Utredning och behandling av somatiska sjukdomar, SIP</p> <p>Åttkanten Utredning och behandling enligt rutiner, särskilt fokus på psykiska diagnoser och smärta. Multidisciplinärt bedömningssteam på VC. Vid behov SIP.</p> <p>Övriga</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upptäcka och remittera vidare till psykiatri/ socialtjänst • Initiera SIP vid behov • Stödinsatser till exempel vid abstinensbehandling 	<p>Samordnad individuell plan tillsammans med berörda vårdgivare när personen samtycker till detta.</p> <p>Erbjuda psykosocialt stöd och psykosocial behandling i samverkan med Regionens resurser/insatser för målgruppen.</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: I möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. i samverkan med socialtjänstens beroendevård</p> <p>Vara behjälpliga till socialtjänsten för medicinsk bedömning, SIP.</p> <p>Remiss till somatisk sjukvård vid behov.</p> <p>Laro: Laromottagningens ÖL handhar all öppenvårdpsykiatri. Vid somatiska besvär hänvisas patient till VC.</p>	<p>Beroendecentrum: Vid behov medicinsk behandling av båda tillstånden -psykiskt/ beroende. Vid behov medicinsk behandling/åtgärd av fysiskt tillstånd som behöver vård.NP- screening samt tillgång psykologsamtal</p> <p>Tillnyktringsenheten (TNE): Stöd i kontakt med annan vårdkedja. (somatiska akutmottagningen, vårdcentral, socialtjänst, slutenvårdpsykiatri)</p> <p>Sprututbytesmottagningen</p> <p>Blodprover för HIV, hepatit A, B, C. Vaccinationer mot hepatit A och B.</p> <p>Smittskyddsinformation.</p> <p>Utbyte av injektionsutrustning.</p> <p>Stödsamtal</p>
Ungdomar med missbruk och beroende s 18	<p>Gripen Vid misstanke föranleds utredning</p> <p>Övriga Ansvar att upptäcka, remittera och anmäla till Socialförvaltning Stödja och behandla vid mild och måttlig problematik – kontakta Socialtjänst</p>	<ul style="list-style-type: none"> • HAP • CPU • MI • ÅP • KBT • Familjebehandling • Nada som komplement 	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Från 18 år.</p> <p>Laro: Från 20 år.</p>	<p>Beroendecentrum: Från 18 år – abstinensvård enligt vuxenpraxis</p>
Missbruk och graviditet s 18	<p>Herrhagen Finns ingen BMM. Vid besök av gravida på vårdcentralen samtal om levnadsvanor. Identifierat riskbruk: Kort rådgivning enligt MI. AUDIT. Omfattande problematik: Kontakta socialtjänst</p> <p>Övriga Barnmorskemottagning (BMM): Inskrivning av gravida, AUDIT -Identifierat riskbruk: kort rådgivning enligt MI. -Omfattande problematik: kontakta Socialtjänst</p>	<p>Följer rutin och ansvarsfördelning internt inom förvaltningen samt externt (s18 i länsöverenskommelsen)</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Upptäckt och stöd för nedtrappning och vid behov remittera till specialistmödravård och socialtjänsten.</p> <p>Laro: Ev ändring i medicinering.</p> <p>Vid behov kontakt med mödravården, socialtjänst och förlossningen.</p>	<p>Beroendecentrum: Enligt länsöverenskommelsen (s18)</p>

	Vårdcentraler Gripen, Herrhagen, Kronoparken, Molkom, Rud, Skåre och Västerstrand	Socialtjänst Karlstad kommun	Psykiatrisk öppenvård Karlstad	Gemensamma verksamheter
Brukarmedverkan s 18	Övriga Brukare/patient skall ha inflytande över vården hen är föremål för Informera och hänvisa till Brukarrådets fasta besökstid varje vecka vid psykiatrihuset	Vuxenavdelningens inflytandeplan, VIF (Vuxenavdelningens inflytanderåd). KBU – kund och brukarundersökning genomförs kontinuerligt i förvaltningen.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Hänvisa till brukarråd och brukarföreningar. Laro: Hänvisar till Brukarrådets dag i Förgätmigej i Psykiatrihusets entré	Beroendecentrum: Brukarenkäter vid avslutat vårdtid. Brukarrådsbesök varje vecka på avdelningen. Brukarstyrda brukarrevisioner har genomförts vart annat år. Tillnyktringsenheten (TNE): Brukarrådsbesök. Utvärdering i samarbete med Brukarrådet
Dopningsmissbruk s 22-29	Ansvar att upptäcka och remittera till specialistfunktion- symtomrelaterade t ex psykiatriska symtom till psykiatri, cirkulationssymtom till kardiologen. Vid misstanke utredning och ev. remiss. Ev. hänvisning till dopningsmottagningen Beroendecentrum Örebro	Enligt länsöverenskommelse Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland Ev. hänvisning till dopningsmottagningen Beroendecentrum Örebro	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" bilaga 1 Dopningsmissbruk. Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland Laro: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" bilaga 1 Dopningsmissbruk. Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland	Beroendecentrum: Enligt länsöverenskommelse bilaga 1 Dopningsmissbruk. Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland

	Vårdcentraler Gripen, Herrhagen, Kronoparken, Molkom, Rud, Skåre och Västerstrand	Socialtjänst Karlstad kommun	Psykiatrisk öppenvård Karlstad	Gemensamma verksamheter
Spelmissbruk/beroende s 30-38	<p>Personer som söker vårdcentralen med anledning av spelmissbruk men inte har kontakt på annan enhet skall få hjälp med sitt spelmissbruk via vårdcentralen. Vårdcentralen ska samverka med kommunens socialtjänst.</p> <p>Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018 Vid samsjuklighet: remittera till psykiatri.</p> <p>Om det finns barn i familjen som riskerar att falla illa ska anmälan göras till socialtjänst.</p>	<p>Personer med kontakt inom socialtjänsten för annat missbruk och som samtidigt har spelmissbruk skall få hjälp med sitt spelmissbruk inom socialtjänsten.</p> <p>I övrigt gäller att personen ska få hjälp med sitt spelmissbruk/beroende hos den huvudman där hen söker hjälp.</p> <p>-Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig</p> <p>SIP kan vara ett bra sätt att samordna resurser mellan huvudmän när klienten så önskar.</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Personer med kontakt inom psykiatri och som samtidigt har spelmissbruk skall få hjälp med sitt spelmissbruk inom psykiatri Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018 I de fall personen har kontakt både inom socialtjänst och psykiatri behövs SIP genomföras för att bedöma var personen skall få sin behandling</p> <p>-Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig</p> <p>Hälsa- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov</p> <p>Laro: Vid utredning och bedömning av sökande till substitutionsbehandling uppmärksamma spelproblem</p>	<p>Beroendecentrum: Uppmärksamma, screena och bedöma spelproblem</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Har ansvar för att upptäcka och därefter lotsa vidare till annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård</p> <p>Anmälningsplikt till socialtjänsten upp till 18år.</p> <p>Hälsa- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov av råd, stöd och information.</p> <p>Information om att Reflexen finns för barn och ungdomar.</p>
Spelmissbruk/ Bedömningsinstrument s 37	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma: NODS eller PEGSI ICD10, DSM5</p> <p>Folkhälsomyndigheten - screeningsinstrument</p>	<p>Upptäcka/bedöma/Utreda: NODS-PERC</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Upptäcka/bedöma:NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma: NODS eller PEGSI ICD10, DSM5 Folkhälsomyndigheten - screeningsinstrument</p> <p>Laro: Upptäcka spelproblem - NODS-PERC Utreda/bedöma spelproblem - NODS eller PEGSI Folkhälsomyndigheten- screeningsinstrument</p>	<p>Beroendecentrum: Använder ASI-spel samt NODS</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Upptäcka/bedöma: NODS-PERC Folkhälsomyndigheten - screeningsinstrument</p> <p>Vid upptäckt lotsas personen vidare till rätt instans inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård</p>
Spelmissbruk/ Behandling s 37	<p>Behandla: KBT i kombination med MI alt. KBT med inriktning på spelmissbruk</p>	<p>Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende - KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI - Psykosocialt stöd och rådgivning -Ekonomiskt bistånd och budget- och skuldrådgivning</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI - Psykosocialt stöd och rådgivning</p> <p>Laro: Utförs av annan vårdgivare – socialtjänst eller öppenvårdspsykiatrisk mottagning. SIP kan förekomma.</p>	<p>Beroendecentrum: Behov av insats för spelproblem meddelas respektive uppdragsgivare inom socialtjänst.</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Utförs av annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård. SIP kan förekomma</p>

	Vårdcentralen Forshaga	Socialtjänsten, Forshaga kommun	Psykiatrisk öppenvård Karlstad	Gemensamma verksamheter
Kontaktuppgifter	Enhetschef Erica Lind 010-831 89 29	Socialtjänsten samt Beroendemottagningen Trappan. Tel: Växel 054-17 20 00	Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad: Vårdgrannetelefon Tel: 070-210 70 09 Egenremiss, remiss från socialtjänst, frivård eller hälso- och sjukvård. Laromottagningen Tel 010-8319751 Egenremiss, remiss från socialtjänst, frivård eller hälso-och sjukvården.	Beroendecentrum Värmland Tel: 054-61 98 47 Hemsida: Värmlands vårdförbund Vårdbegäran via social-tjänst i hemkommun Första linjen unga Karlstadsområdet Tel: 010-8314500 Vårdgrannetelefon: 0724690218
Prevention och tidiga Insatser s 9	Samtal om levnadsvanor. Kort rådgivning	Information, rådgivning, motivationssamtal och kartläggningssamtal med MI-förhållningssätt. ANDT-S		Första linjen unga: Identifiera riskgrupper. Ställa frågor om risk/missbruk systematiskt
Bedömningsinstrument s 9	AUDIT DUDIT Alcohol-E DUDIT-E	AUDIT DUDIT ASI ADDIS NODS. Sedvanlig utredning.	Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad : AUDIT, DUDIT Laro: EQ-5D, AUDIT/DUDIT, ASI, IDS100,	Beroendecentrum: AUDIT/DUDIT Alcohol-E/DUDIT-E ASI IDS100 SCL90 HAD KASAM FREDA Första linjen unga: AUDIT, DUDIT Vid misstanke om barn/ungdom far illa: anmälan till socialtjänst
Medicinska test alkohol s 10	Alkohol i utandningsluft med alkometer Blodprover (GT, CDT, PEth)	Utandningsprov	Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad: Alkohol i utandningsluft med alkometer.Mätning av nyligen intagen alkohol i blod samt urinprov. Laro: Blodprover: EtG, CDT, ALAT,ASAT, MVC, mfl Alkometer	Beroendecentrum: Alkohol i utandningsluft med alkometer vid inskrivning Övrigt: Blodstatus, leverstatus hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatisk undersökning
Medicinska test droger s 10	Urinprov (inga snabbtester)	Urinstickor multi-4 och multi-12 singelsticka Metylfenidat, manipulationssticka	Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad: Urinstickor, urinprov lab, salivprov Laro: Salivprover, Urinstickor multi – 15, Urinprov lab. Blodprover: koncentrationsprover,	Beroendecentrum: U-stickor, snabbtest U-prov, lab. Övrigt: Blodstatus, leverstatus, hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatic undersökning

	Vårdcentralen Forshaga	Socialtjänsten, Forshaga kommun	Psykiatrisk öppenvård Karlstad	Gemensamma verksamheter
Abstinensbehandling s 11	Bensodizepiner vid alkoholabstinens	Vid abstinensvård BC eller andra HVB-hem som kommunen har avtal med. Krävs utredning och formellt fattat beslut. Vid akuta behov av medicinsk behandling i öppenvård, hänvisa till landstingets resurser, Vårdcentral om alkohol och läkemedel och Öppenvårdspsykiatri vid narkotika och psykisk sjukdom. Kommunen bör komplettera med psykosocialt stöd/behandling	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Läkemedelsnedtrappning Laro: Substitutionsbehandling. Samarbete BC vid sidomissbruk och behov vid inläggande vård.	Beroendecentrum: Abstinensbehandling alkohol, narkotika. Medicinsk behandling + psykosocialt stöd/ behandling/utredning
Läkemedelsbehandling Alkoholberoende s 10	Disulfiram Akamprosat Naltrexon Nalmefen	Utdelning av antabus.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Vid samsjuklighet rekommenderade läkemedel. Laro: Antabus	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappningsschema
Läkemedelsbehandling Nedtrappning av ordinerade läkemedel – bensodiazepiner/ opioider s 11	Princip att den vårdgivare som startar medicinering också primärt ansvarar för att avsluta den Poliklinisk nedtrappning i första hand. I andra hand remiss till psykiatri alternativt smärtklínik utredning/ställningstagande till nedtrappning	Om komplex problematik förekommer inleds utredning och SIP används för att klargöra ansvar/samarbete mellan berörda aktörer. Kontakt tas med Vårdcentral eller psykiatri – ILN. BC vid behov efter beslut. Socialtjänsten kan vara delaktig i utredning och behandling.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Princip att den vårdgivare som startar medicinering också primärt ansvarar för försök att avsluta den. Upptäcka ett missbruk/ beroende och ta ställning till poliklinisk nedtrappning.	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappningsschema
Läkemedelsbehandling av opioidmissbruk/ beroende s 12	Remitteras till psykiatri-Laro för utredning/ ställningstagande till läkemedelsassisterad behandling	Remiss skickas till psykiatri-Laro för utredning/bedömning till läkemedelsassisterad behandling Socialtjänsten bör vara delaktig i både utredning och behandling avseende psykosociala insatser i samarbete med den enskilde och psykiatri.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Vid upptäckt hänvisas/remiss till Laro-mottagningen Laro: Enligt HSLF -FS 2016:1	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappningsschema
Psykologisk och psykosocial behandling alkohol S 13	MI MET KBT Stödsamtal	Beroendemottagningen Trappan. Erbjuder rådgivningssamtal, behandling enligt CRA, KBT, ÅP, 12-steg, MET. SIP upprättas vid behov med Vårdcentral.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev i samverkan med socialtjänst eller VC Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention Övrigt: NADA Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling bensodiazepiner s 13	MI Stödsamtal KBT	Beroendemottagningen Trappan. Erbjuder rådgivningssamtal, behandling enligt CRA, KBT, ÅP, 12-steg, MET. Remiss eller SIP till Vårdcentral, psykiatriska öppenvården	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: MI och KBT Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention Övrigt: NADA Friskvård

	Vårdcentralen Forshaga	Socialtjänsten, Forshaga kommun	Psykiatrisk öppenvård Karlstad	Gemensamma verksamheter
Psykologisk och psykosocial behandling cannabis s 14	Upptäcka och remittera vidare till socialtjänstens beroendevård	Beroendemottagningen Trappan. Erbjuder rådgivningssamtal, behandling enligt HAP, CRA, KBT, ÅP, MET. Remiss eller SIP till psykiatrisk öppenvård.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. samverkan med socialtjänstens beroendevård Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Psykosocial behandling enligt HAP-manual Övrigt: NADA Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling centralstimulantia s 14	Upptäcka och remittera vidare till socialtjänstens beroendevård	Beroendemottagningen Trappan. Rådgivningssamtal, behandlingssamtal. CRA, KBT, ÅP, 12-steg, MET. Remiss eller SIP till psykiatrisk öppenvård.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. samverkan med socialtjänstens beroendevård Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention Övrigt: NADA Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling opioider s 14	Upptäcka och remittera vidare till socialtjänstens beroendevård	Beroendemottagningen Trappan. Erbjuder rådgivningssamtal, behandling enligt CRA, KBT, ÅP, MET. Remiss eller SIP till psykiatrisk öppenvård.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. samverkan med socialtjänstens beroendevård Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention Övrigt: NADA Friskvård
Psykosociala stödinsatser: - arbetsrelaterade s 15		Sysselsättningsfrämjande insatser i samverkan med AME, AF, praktksamordnare och arbetskonsulent.	Laro: SIP	
Psykosociala stödinsatser: - -boendestöd s 15		Bostadssociala kontrakt. Individuellt boendestöd enligt behov.	Laro: SIP	
Psykosociala stödinsats - -anhöriga/närstående s 15	Närståendesamtal	Beroendemottagningen Trappan. Rådgivningssamtal, behandlingssamtal enligt CRAFT. Anhörigstöd ges individuellt eller i grupp.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: I pågående ärenden kan information, råd och stöd samt barnsamtal erbjudas. Laro: Erbjuder barnsamtal Kontaktar socialtjänst vid sidomissbruk. Erbjuder samtal närstående, om det efterfrågas	Beroendecentrum: Erbjuder barnsamtal. Välkomnar barnbesök. Samtalar/screenar "Våld i nära relation", FREDA

	Vårdcentralen Forshaga	Socialtjänsten, Forshaga kommun	Psykiatrisk öppenvård Karlstad	Gemensamma verksamheter
Behandling vid samsjuklighet s 16/17	<p>Upptäcka och remittera vidare till psykiatri och/ eller socialtjänst.</p> <p>Initiera SIP (Samordnad individuell plan) vid behov.</p> <p>Stödinsatser vid till exempel abstinens-behandling.</p>	<p>Remiss till psykiatriska öppenvården.</p> <p>Initiera SIP vid behov och då samtycke finns till berörda vårdgivare.</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: I möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. i samverkan med socialtjänstens beroendevård</p> <p>Vara behjälpliga till socialtjänsten för medicinsk bedömning, SIP.</p> <p>Remiss till somatisk sjukvård vid behov.</p> <p>Laro: Laromottagningens ÖL handhar all öppenvårdspsykiatri. Vid somatiska besvär hänvisas patient till VC</p>	<p>Beroendecentrum: Vid behov medicinsk behandling av båda tillstånden -psykiskt/ beroende. Vid behov medicinsk behandling/åtgärd av fysiskt tillstånd som behöver vård. Neuropsykiatrisk screening samt tillgång psykologsamtal.</p>
Ungdomar med missbruk och beroende s 18	<p>Ansvar att upptäcka, remittera och anmäla till socialförvaltning.</p> <p>Stödja och behandla vid mild och måttlig problematik (ungdomsmottagningen).</p>	<p>Beroendemottagningen Trappan. Rådgivningssamtal och behandlingssamtal utifrån behov oavsett ålder. MET, KBT, ÅP, 12-steg.</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Från 18 år.</p> <p>Laro: Från 20 år.</p>	<p>Beroendecentrum: Från 18 år – abstinensvård enligt vuxenpraxis.</p>
Missbruk och graviditet s 18	<p>Barnmorskemottagning: Inskrivning av gravida: AUDIT Identifierat riskbruk: kort rådgivning enligt MI. Vid omfattande problematik: kontakta Socialtjänst</p>	<p>Utredning. Bistånd beviljas i form av kontakt med beroendemottagningen Trappan. MI-samtal, ÅP, behandlingshem. Samarbete med MVC.</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Upptäckt och stöd för nedtrappning och vid behov remittera till specialiströdravård och socialtjänsten.</p> <p>Laro: Ev ändring i medicinering.</p> <p>Vid behov kontakt med mödravården, socialtjänst och förlossningen.</p>	<p>Beroendecentrum: Enligt länsöverenskommelse (s 18)</p>
Brukarmedverkan s 18	<p>Informera och hänvisa till brukarrådets mottagning vid psykiatrihuset Karlstad</p>	<p>Genomförandeplaner. Brukarenkäter.</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Hänvisa till brukarråd och brukarföreningar.</p> <p>Laro: Hänvisar till Brukarrådets dag i Förgätmigej i Psykiatrihusets entré</p>	<p>Beroendecentrum: Brukarenkäter vid avslutat vårdtid.</p> <p>Brukarrådsbesök varje vecka på avdelningen. Brukarstyrda brukarrevisioner har genomförts vartannat år.</p>
Dopningsmissbruk s 22-29	<p>Upptäcka och remittera till symptomrelaterade specialistfunktioner till exempel psykiatriska symptom till psykiatri och cirkulationssymtom till kardiologin.</p> <p>Ev. hänvisning till dopningsmottagningen Beroendecentrum Örebro</p>	<p>Beroendemottagningen Trappan. Rådgivningssamtal, behandlingssamtal. MET, KBT, ÅP. Samverkan med vårdcentral.</p> <p>Ev. hänvisning till dopningsmottagningen Beroendecentrum Örebro</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" bilaga 1 Dopningsmissbruk.</p> <p>Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland</p> <p>Laro: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" bilaga 1 Dopningsmissbruk.</p> <p>Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland</p>	<p>Beroendecentrum: Enligt länsöverenskommelse Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland</p>

	Vårdcentralen Forshaga	Socialtjänsten, Forshaga kommun	Psykiatrisk öppenvård Karlstad	Gemensamma verksamheter
Spelmissbruk/beroende S 30-38	<p>Personer som söker vårdcentralen med anledning av spelmissbruk men inte har kontakt på annan enhet skall få hjälp med sitt spelmissbruk via vårdcentralen. Vårdcentralen ska samverka med kommunens socialtjänst.</p> <p>Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018</p> <p>Vid samsjuklighet: remittera till psykiatri.</p> <p>Om det finns barn i familjen som riskerar att falla illa ska anmälan göras till socialtjänst.</p>	<p>Personer med kontakt inom socialtjänsten för annat missbruk och som samtidigt har spelmissbruk skall få hjälp med sitt spelmissbruk inom socialtjänsten</p> <p>Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018</p> <p>I de fall personen har kontakt både inom socialtjänst och psykiatri behövs SIP genomföras för att bedöma var personen skall få sin behandling</p> <p>-Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Personer med kontakt inom psykiatri och som samtidigt har spelmissbruk skall få hjälp med sitt spelmissbruk inom psykiatri Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018 I de fall personen har kontakt både inom socialtjänst och psykiatri behövs SIP genomföras för att bedöma var personen skall få sin behandling</p> <p>-Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig</p> <p>Hälsa- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov</p> <p>Laro: Vid utredning och bedömning av sökande till substitutionsbehandling uppmärksamma spelproblem</p>	<p>Beroendecentrum: Uppmärksamma, screena och bedöma spelproblem</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Har ansvar för att upptäcka och därefter lotsa vidare till annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård</p> <p>Anmälningsplikt till socialtjänsten upp till 18år.</p> <p>Hälsa- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov av råd, stöd och information.</p> <p>Information om att Reflexen finns för barn och ungdomar</p>
Spelmissbruk/Bedömningsinstrument s 37	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma: NODS eller PEGSI ICD10, DSM5</p> <p>Folkhälsomyndigheten - screeningsinstrument</p>	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma: ASI-spel, NODS eller PGSI</p> <p>Folkhälsomyndigheten - screeningsinstrument</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma: NODS eller PGSI ICD10, DSM5</p> <p>Folkhälsomyndigheten - screeningsinstrument</p> <p>Laro: Upptäcka spelproblem: NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma spelproblem: NODS eller PGSI</p> <p>Folkhälsomyndigheten - screeningsinstrument</p>	<p>Beroendecentrum: Använder ASI-spel samt NODS</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Folkhälsomyndigheten - screeningsinstrument</p> <p>Vid upptäckt lotsas personen vidare till rätt instans inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård</p>
Spelmissbruk/Behandling s 37	<p>Behandla: KBT i kombination med MI alt. KBT med inriktning på spelmissbruk</p>	<p>Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI -Psykosocialt stöd och rådgivning -Ekonomiskt bistånd -Skuldsanering</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI -Psykosocialt stöd och rådgivning</p> <p>Laro: Utförs av annan vårdgivare – socialtjänst eller öppenvårdspsykiatrisk mottagning. SIP kan förekomma.</p>	<p>Beroendecentrum: Behov av insats för spelproblem meddelas respektive uppdragsgivare inom socialtjänst.</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Utförs av annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård. SIP kan förekomma</p>

	Vårdcentralen Kil	Socialtjänsten i Kils kommun	Psykiatrisk öppenvård	Gemensamma verksamheter
Kontaktuppgifter	Enhetschef: Carina Eriksson 010-834 2154	Utredningsgruppen och Öppenvårdsgruppen, Individ och familjeomsorgen Tel: 0554-194 50	Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad: Vårdgrannetelefon Tel: 070-210 70 09 Egenremiss, remiss från socialtjänst, frivård eller hälso- och sjukvård. Laromottagningen Tel 010-8319751 Egenremiss, remiss från socialtjänst, frivård eller hälso-och sjukvården.	Beroendecentrum Värmland Tel: 054-61 98 47 Hemsida: Värmlands vårdförbund Vårdbegäran via social-tjänst i hemkommun Kils kommun: <i>Ungdomsmottagningen</i> Tel: 0554-421 24, 0554-421 28 <i>Familjecentralen</i> Tel: 0554-195 88 Första linjen unga Karlstadsområdet Tel: 010-8314500 Vårdgrannetel: 072-4690218
Prevention och tidiga Insatser s 9	<ul style="list-style-type: none"> Samtal om levnadsvanor Kort rådgivning 	AUDIT/DUDIT. MI som förhållningssätt vid återkoppling av resultat. Personal på ungdomsmottagning och i fältverksamhet ska särskilt uppmärksamma riskbruk och använda MI som metod för att motivera till förändring. Personal på familjecentral ska tidigt uppmärksamma bruk av alkohol och/eller droger. Anmälan lämnas till utredningsgruppen.		<ul style="list-style-type: none"> Första linjen unga: Upptäcka: AUDIT, DUDIT Vid misstanke om barn/ungdom far illa: anmälan till socialtjänst
Bedömningsinstrument s 9	<ul style="list-style-type: none"> AUDIT och DUDIT Alkohol – E DUDIT- E 	<ul style="list-style-type: none"> AUDIT/DUDIT ASI Sedvanlig utredning 	Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad : AUDIT, DUDIT Laro: EQ-5D, AUDIT/DUDIT, ASI, IDS100,	Beroendecentrum: <ul style="list-style-type: none"> AUDIT/DUDIT Alcohol-E/DUDIT-E ASI IDS100 SCL90 HAD KASAM FREDA .
Medicinska test alkohol s 10	<ul style="list-style-type: none"> Alkohol i utandningsluft med alkometer. Blodprover (GT, CDT, PEth) 	<ul style="list-style-type: none"> Alkohol i utandningsluft med alkometer. 	Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad: Alkohol i utandningsluft med alkometer.Mätning av nyligen intagen alkohol i blod samt urinprov. Laro: Blodprover: EtG, CDT, ALAT,ASAT, MVC, mfl Alkometer	Beroendecentrum: <ul style="list-style-type: none"> Alkohol i utandningsluft med alkometer vid inskrivning Övrigt: Blodstatus, leverstatus, hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatisk undersökning

	Vårdcentralen Kil	Socialtjänsten i Kils kommun	Psykiatrisk öppenvård	Gemensamma verksamheter
Medicinska test droger s 10	<ul style="list-style-type: none"> • Urinprov, inga snabbtester 	<ul style="list-style-type: none"> • Urinprov, urinstickor multi. • Prov sänds på analys vid behov. 	<p>Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad: Urinstickor, urinprov lab, salivprov</p> <p>Laro: Salivprover, Urinstickor multi – 15, Urinprov lab. Blodprover: koncentrationsprover,</p>	<p>Beroendecentrum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • U-stickor, snabbtest • U-prov, lab. • Övrigt: Blodstatus, leverstatus, hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatisk undersökning
Abstinensbehandling s 11	Bensodiazepiner vid alkoholabstinens	<p>Abstinensbehandling i öppenvård om möjligt. Alkohol och läkemedel i samarbete med vårdcentral.</p> <p>Vid behov placering på Beroendecentrum eller andra HVB-hem (hem för vård eller boende) kommunen har avtal med. Krävs utredning och formellt beslut.</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Läkemedelsnedtrappning</p> <p>Laro: Substitutionsbehandling. Samarbete BC vid sidomissbruk och behov vid inläggande vård.</p>	<p>Beroendecentrum: Abstinensbehandling alkohol, narkotika.</p> <p>Medicinsk behandling + psykosocialt stöd/ behandling/utredning</p>
Läkemedelsbehandling Alkoholberoende s 10	<ul style="list-style-type: none"> • Disulfiram • Akamprosats • Naltrexon • Nalmefen 		<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Vid samsjuklighet rekommenderade läkemedel.</p> <p>Laro: Antabus</p>	<p>Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappningsschema</p>
Läkemedelsbehandling Nedtrappning av ordinerade läkemedel – bensodiazepiner/ opioider s 11	<p>Princip att den vårdgivare som startar medicinering också primärt ansvarar för att avsluta den</p> <p>Poliklinisk nedtrappning i första hand. I andra hand remiss till psykiatri alternativt smärtklinik utredning/ställningstagande till nedtrappning</p>	<p>Om komplex problematik förekommer inleds utredning och SIP (Samordnad individuell plan) används för att klargöra ansvar/ samarbete mellan berörda aktörer.</p> <p>Socialtjänsten kan vara delaktiga i utredning och behandling.</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Princip att den vårdgivare som startar medicinering också primärt ansvarar för försök att avsluta den. Upptäcka ett missbruk/ beroende och ta ställning till poliklinisk nedtrappning.</p>	<p>Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappningsschema</p>
Läkemedelsbehandling av opioidmissbruk/ beroende s 12	Remiss till psykiatri-Laro för utredning/ ställningstagande till läkemedelsassisterad behandling	<p>Psykosociala stödinsatser ges efter utredning från kommunens öppenvård och utarbetas i nära samarbete med den enskilde, och psykiatri.</p> <p>Socialtjänsten kan vara delaktiga i både utredning och behandling.</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Vid upptäckt hänvisas/remiss till länsgemensam psykiatri/ Laro-mottagningen</p> <p>Laro: Enligt HSLF -FS 2016:1</p>	<p>Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappningsschema</p>
Psykologisk och psykosocial behandling alkohol S 13	Stödsamtal – MI, MET, KBT	<p>Kommunens öppenvård erbjuder ÅP, MI, 12-stegs behandling.</p> <p>Vid placering på HVB hem används i första hand upphandlade HVB hem.</p> <p>Placering föregås av utredning och formellt fattat beslut</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev i samverkan med socialtjänst eller VC</p> <p>Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention</p>	<p>Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention</p> <p>Övrigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NADA • Friskvård

	Vårdcentralen Kil	Socialtjänsten i Kils kommun	Psykiatrisk öppenvård	Gemensamma verksamheter
Psykologisk och psykosocial behandling bensodiazepiner s 13	Stödsamtal och MI, KBT,	Utredning inleds. Kontakt med vårdcentral. Upprätta samordnad individuell plan och klargör olika aktörers ansvarsområde. Bistånd i form av behandlingshem kräver utredning och formellt fattat beslut.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: MI och KBT Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention Övrigt: • NADA • Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling cannabis s 14	Upptäcka – Remiss till socialtjänstens beroendevård	Kommunens öppenvård utför behovsprövade insatser och kan erbjuda ÅP, MI, HAP och 12-steps behandling.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. samverkan med socialtjänstens beroendevård Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Psykosocial behandling enligt HAP-manual Övrigt: • NADA • Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling centralstimulantia s 14	Upptäcka – Remiss till socialtjänstens beroendevård	Kommunens öppenvård utför behovsprövade insatser och kan erbjuda 12-steps-behandling och ÅP.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. samverkan med socialtjänstens beroendevård Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention Övrigt: • NADA • Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling opioider s 14	Upptäcka – Remiss till socialtjänstens beroendevård	Kommunens öppenvård utför behovsprövade insatser och kan erbjuda ÅP, MI.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. samverkan med socialtjänstens beroendevård Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention Övrigt: • NADA • Friskvård
Psykosociala stödinsatser: - arbetsrelaterade s 15		Psykosocialt stöd kan erbjudas i form av till exempel ekonomiskt bistånd, hjälp med sysselsättning via Enheten för Arbetsmarknad och utveckling	Laro: SIP	
Psykosociala stödinsatser: - boendestöd s 15		Efter utredning kan bistånd beviljas till öppenvård. Där erbjuds individuellt personellt boendestöd.	Laro: SIP	

	Vårdcentralen Kil	Socialtjänsten i Kils kommun	Psykiatrisk öppenvård	Gemensamma verksamheter
Psykosociala stödinsatser -anhöriga/ närstående s 15	Närståendesamtal	Kommunens öppenvård utför behovsprövade insatser och kan erbjuda individuellt stöd till barn eller anhöriga med föräldrar med beroendeproblem. Förebyggargruppen ansvarar för stödgruppsverksamhet ihop med svenska kyrkan. Inget biståndsbeslut krävs för deltagande. Kommunens öppenvård utför behovsprövade insatser och erbjuda vuxna anhöriga/ närstående stödkontakt. I kommunen finns även en anhörigstödssamordnare.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: I pågående ärenden kan information, råd och stöd samt barnsamtal erbjudas. Laro: Erbjuder barnsamtal Kontaktar socialtjänst vid sidomissbruk. Erbjuder samtal närstående, om det efterfrågas	Beroendecentrum: Erbjuder barnsamtal. Välkomnar barnbesök. Samtalar/screenar "Våld i nära relation", FREDA Kils kommun: Första linjen ska uppmärksamma barn/ungdomar i behov av stödinsats.
Behandling vid samsjuklighet s 16/17	Upptäcka och remittera vidare till psykiatri/ socialtjänst Initiera SIP vid behov. Stödinsatser till exempel vid abstinensbehandling.	SIP tillsammans med berörda aktörer. Psykosocial behandling kan ges i form av MI, ÅP och HAP. Psykosocialt stöd kan erbjudas i form av till exempel ekonomiskt bistånd, hjälp med sysselsättning	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: I möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. i samverkan med socialtjänstens beroendevård Vara behjälpliga till socialtjänsten för medicinsk bedömning, SIP. Remiss till somatisk sjukvård vid behov. Laro: Laromottagningens ÖL handhar all öppenvårdpsykiatri. Vid somatiska besvär hänvisas patient till VC.	Beroendecentrum: -Vid behov medicinsk behandling av båda tillstånden -psykiskt/ beroende. -Vid behov medicinsk behandling/åtgärd av fysiskt tillstånd som behöver vård. -Neuropsykiatrisk screening samt tillgång psykologsamtal.
Ungdomar med missbruk och beroende s 18	Ansvar att upptäcka, remittera och anmäla till socialtjänst. Stödja och behandla vid mild och måttlig problematik – kontakta socialtjänst.	AUDIT/DUDIT för att upptäcka risk/ missbruk. Utredning. Upprätta SIP om flera aktörer är aktuella. MI används som förhållningssätt. -Bistånd kan beviljas i form av kontakt med öppenvård. -Urinprov och utandningsprov kan tas för att kontrollera drog/ alkoholpåverkan. -Personal på ungdomsmottagning ska uppmärksamma risk/missbruk bland barn/ungdomar.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Från 18 år. Laro: Från 20 år.	Beroendecentrum: Från 18 år – abstinensvård enligt vuxenpraxis.

	Vårdcentralen Kil	Socialtjänsten i Kils kommun	Psykiatrisk öppenvård	Gemensamma verksamheter
Missbruk och graviditet s 18	Barnmorskemottagning: Inskrivning av gravida, AUDIT Identifierat riskbruk: kort rådgivning enligt MI. Omfattande problematik: kontakta socialtjänst	Utredning. Bistånd kan beviljas i form av kontakt med öppenvård, MI samtal, AP, abstinensbehandling i nära samarbete med vårdcentral och psykiatri. Samarbete med mödravårdscentral och ungdomsmottagning med flera.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Upptäckt och stöd för nedtrappning och vid behov remittera till specialismödravård och socialtjänsten. Laro: Ev ändring i medicinering. Vid behov kontakt med mödravården, socialtjänst och förlossningen.	Beroendecentrum: Enligt länsöverenskommelse (s 18)
Brukarmedverkan s 18	Brukare/patient skall ha inflytande över vården hen är föremål för. Informera och hänvisa till brukarrådets fasta besökstid varje vecka vid psykiatrishuset Karlstad	En gång/år görs en tjänstegarantiunder-sökning genom att en enkät delas ut till brukarna där de kan/får lämna synpunkter på IFO:s verksamhet/ personal.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Hänvisa till brukarråd och brukarföreningar. Laro: Hänvisar till Brukarrådets dag i Förgätmigej i Psykiatrishusets entré	Beroendecentrum: Brukarenkäter vid avslutat vårdtid. Brukarrådsbesök varje vecka på avdelningen. Brukarstyrda brukarrevisioner har genomförts vartannat år.
Dopningsmissbruk s 22-29	Ansvar att upptäcka och remittera till specialistfunktion inom hälso- och sjukvård – symtomrelaterade, till exempel psykiatriska symtom till psykiatri, cirkulationssymtom till kardiologen. Ev. hänvisning till dopningsmottagningen Beroendecentrum Örebro	Utredning. Upprätta SIP och klargör olika aktörers ansvar. Vid behov av psykosocial behandling kan bistånd beviljas till kommunens öppenvård. Ev. hänvisning till dopningsmottagningen Beroendecentrum Örebro	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" bilaga 1 Dopningsmissbruk. Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland Laro: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" bilaga 1 Dopningsmissbruk. Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland	Beroendecentrum: Enligt länsöverenskommelse Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland
Spelmissbruk/beroende S 30-38	Personer som söker vårdcentralen med anledning av spelmissbruk men inte har kontakt på annan enhet skall få hjälp med sitt spelmissbruk via vårdcentralen. Vårdcentralen ska samverka med kommunens socialtjänst. Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018 Vid samsjuklighet: remittera till psykiatri. Om det finns barn i familjen som riskerar att falla illa ska anmälan göras till socialtjänst.	Personer med kontakt inom socialtjänsten för annat missbruk och som samtidigt har spelmissbruk skall få hjälp med sitt spelmissbruk inom socialtjänsten. Utrednings sker, biståndsbedömda insatser genom öppenvården. Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018 I de fall personen har kontakt både inom socialtjänst och psykiatri behövs SIP genomföras för att bedöma var personen skall få sin behandling -Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Personer med kontakt inom psykiatri och som samtidigt har spelmissbruk skall få hjälp med sitt spelmissbruk inom psykiatri Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018 I de fall personen har kontakt både inom socialtjänst och psykiatri behövs SIP genomföras för att bedöma var personen skall få sin behandling -Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig Hälso- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov Laro: Vid utredning och bedömning av sökande till substitutionsbehandling uppmärksamma spelproblem	Beroendecentrum: Uppmärksamma, screena och bedöma spelproblem Första linjen och ungdomsmottagningar: Har ansvar för att upptäcka och därefter lotsa vidare till annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård Anmälningsplikt till socialtjänsten upp till 18år. Hälso- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov av råd, stöd och information. Information om att Reflexen finns för barn och ungdomar.

	Vårdcentralen Kil	Socialtjänsten i Kils kommun	Psykiatrisk öppenvård	Gemensamma verksamheter
Spelmissbruk/ Bedömningsinstrument s 37	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma: NODS eller PEGSI ICD10, DSM5</p> <p>Folhäsomyndigheten - screeningsinstrument</p>	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma:ASI-spel, NODS eller PGSI</p> <p>Folhäsomyndigheten - screeningsinstrument</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma:NODS eller PGSI ICD10, DSM5</p> <p>Folhäsomyndigheten - screeningsinstrument</p> <p>Laro: Upptäcka spelproblem - NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma spelproblem - NODS eller PGSI</p> <p>Folkhälsomyndigheten- screeningsinstrument</p>	<p>Beroendecentrum: Använder ASI-spel samt NODS</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Folhäsomyndigheten - screeningsinstrument</p> <p>Vid upptäckt lotsas personen vidare till rätt instans inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård</p>
Spelmissbruk/ Behandling s 37	<p>Behandla: KBT i kombination med MI alt. KBT med inriktning på spelmissbruk</p>	<p>Kommunens öppenvård utför behovsprövade insatser och kan erbjuda psykosocialt stöd och rådgivning. Ekonomiskt bistånd, behovsprövat Stöd av budget- och skuldrådgivare</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI -Psykosocialt stöd och rådgivning</p> <p>Laro: Utförs av annan vårdgivare – socialtjänst eller öppenvårdspsykiatrisk mottagning. SIP kan förekomma.</p>	<p>Beroendecentrum: Behov av insats för spelproblem meddelas respektive uppdragsgivare inom socialtjänst.</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Utförs av annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård. SIP kan förekomma</p>

	Vårdcentralen Skoghall	Socialtjänst Hammarö kommun	Psykiatrisk öppenvård	Gemensamma verksamheter
Kontaktuppgifter	<p>Enhetschef Linda Spets 010-831 84 57</p> <p>Birgitta Västlund-Holmström, psykiatrisjuksköterska 010-831 84 56</p>	<p>Hammarö kommun Socialförvaltningen 054 -515240</p>	<p>Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad: Vårdgrannetelefon Tel: 070-210 70 09</p> <p>Egenremiss, remiss från socialtjänst, frivård eller hälso- och sjukvård.</p> <p>Laromottagningen Tel 010-8319751</p> <p>Egenremiss, remiss från socialtjänst, frivård eller hälso-och sjukvården.</p>	<p>Beroendecentrum Värmland Tel: 054-61 98 47 Hemsida: Värmlands vårdförbund Vårdbegäran via socialtjänst i hemkommun</p> <p>Första linjen unga Karlstadsområdet Tel: 010-8314500 Vårdgrannetelefon: 072-4690218</p>
Prevention och tidiga Insatser s 9	<ul style="list-style-type: none"> Samtal om levnadsvanor, Kort rådgivning 	Rådgivning, information, MI,		Första linjen unga: Uppmärksamma risk/missbruk bland barn/ungdomar och lämna anmälan till socialtjänsten
Bedömningsinstrument s 9	<ul style="list-style-type: none"> AUDIT och DUDIT Alcohol -E, DUDIT-E 	AUDIT, DUDIT, Alcohol-E, DUDIT-E, ASI	<p>Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad : AUDIT, DUDIT</p> <ul style="list-style-type: none"> Laro: EQ-5D, AUDIT/DUDIT, ASI, IDS100, 	<p>Beroendecentrum:</p> <ul style="list-style-type: none"> AUDIT/DUDIT Alcohol-E/DUDIT-E ASI IDS100 SCL90 HAD KASAM FREDA <p>Första linjen unga: AUDIT, DUDIT</p> <p>Vid misstanke om barn/unga far illa: anmälan till socialtjänst</p>
Medicinska test alkohol s 10	<ul style="list-style-type: none"> Alkohol i utandningsluft med alkometer. Blodprover (GT, CDT, PEth) 	Utandningsprov, iBac	<p>Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad: Alkohol i utandningsluft med alkometer.Mätning av nyligen intagen alkohol i blod samt urinprov.</p> <p>Laro: Blodprover: EtG, CDT, ALAT,ASAT, MVC, mfl Alkometer</p>	<p>Beroendecentrum:</p> <ul style="list-style-type: none"> Alkohol i utandningsluft med alkometer vid inskrivning Övrigt: Blodstatus, leverstatus, hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatisk undersökning
Medicinska test droger s 10	Urinprov, (inga snabbtester)	Urinprov, multistickor, singelsticka cannabis.	<p>Psykiatrisk öppenvårdsmottagning Karlstad: Urinstickor, urinprov lab, salivprov</p> <p>Laro: Salivprover, Urinstickor multi – 15, Urinprov lab. Blodprover: koncentrationsprover,</p>	<p>Beroendecentrum:</p> <ul style="list-style-type: none"> U-stickor, snabbtest U-prov, lab. Övrigt: Blodstatus, leverstatus, hepatit, HIV, puls, blodtryck, somatisk undersökning

	Vårdcentralen Skoghall	Socialtjänst Hammarö kommun	Psykiatrisk öppenvård	Gemensamma verksamheter
Abstinensbehandling s 11	Bensodiazepiner vid alkoholabstinens	Vid symptom samverkan VC samt PÖV. Vid behov BC eller HVB-hem, SIP	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Läkemedelsnedtrappning Laro: Substitutionsbehandling. Samarbete BC vid sidomissbruk och behov vid ineliggande vård.	Beroendecentrum: Abstinensbehandling alkohol, narkotika. Medicinsk behandling + psykosocialt stöd/ behandling/utredning
Läkemedelsbehandling Alkoholberoende s 10	<ul style="list-style-type: none"> • Disulfiram • Akamprosot • Naltrexon • Nalmefen 	SIP vid behov	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Vid samsjuklighet rekommenderade läkemedel. Laro: Antabus	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappningsschema
Läkemedelsbehandling Nedtrappning av ordinerade läkemedel – bensodiazepiner/ opioider s 11	Princip att den vårdgivare som startar medicinering också primärt ansvarar för att avsluta den Poliklinisk nedtrappning i första hand. I andra hand remiss till psykiatri alternativt smärtklinik utredning/ställningstagande till nedtrappning	SIP vid behov	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Princip att den vårdgivare som startar medicinering också primärt ansvarar för försök att avsluta den. Upptäcka ett missbruk/ beroende och ta ställning till poliklinisk nedtrappning.	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappningsschema
Läkemedelsbehandling av opioidmissbruk/ beroende s 12	Remitteras patienten till psykiatri-Laro för utredning/ ställningstagande till läkemedelsassisterad behandling.	Hänvisning/remiss till psykiatri-Laro	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Vid upptäckt hänvisas/remiss till läns gemensam psykiatri/ Laro-mottagningen Laro: Enligt HSLF -FS 2016:1	Beroendecentrum: Läkemedelsbehandling utifrån abstinenssymtom/ nedtrappningsschema
Psykologisk och psykosocial behandling alkohol S 13	<ul style="list-style-type: none"> • Stödsamtal • MI • MET • KBT 	MI, MET, KBT, ÄP, CRA, 12-steg	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev i samverkan med socialtjänst eller VC Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention Övrigt: <ul style="list-style-type: none"> • NADA • Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling bensodiazepiner s 13	<ul style="list-style-type: none"> • Stödsamtal • MI 	MI, KBT, ÄP, CRA, 12-steg	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: MI och KBT Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention Övrigt: <ul style="list-style-type: none"> • NADA • Friskvård

	Vårdcentralen Skoghall	Socialtjänst Hammarö kommun	Psykiatrisk öppenvård	Gemensamma verksamheter
Psykologisk och psykosocial behandling cannabis s 14	Upptäcka och remittera till socialtjänstens beroendevård	MI, KBT, ÄP, CRA, 12-steg, HAP	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. samverkan med socialtjänstens beroendevård Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Psykosocial behandling enligt HAP-manual Övrigt: <ul style="list-style-type: none"> • NADA • Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling centralstimulantia s 14	Upptäcka och remittera till socialtjänstens beroendevård	MI, KBT, ÄP, CRA, 12-steg	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. samverkan med socialtjänstens beroendevård Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention Övrigt: <ul style="list-style-type: none"> • NADA • Friskvård
Psykologisk och psykosocial behandling opioider s 14	Upptäcka och remittera till socialtjänstens beroendevård	MI, KBT, ÄP, CRA, 12-steg	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Aktuellt vid samsjuklighet - i möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. samverkan med socialtjänstens beroendevård Laro: Samtalsstöd, KBT, Återfallsprevention	Beroendecentrum: Sessioner i återfallsprevention Övrigt: <ul style="list-style-type: none"> • NADA • Friskvård
Psykosociala stödinsatser: - arbetsrelaterade s 15		Stödinsatser, anpassad sysselsättning APH.	Laro: SIP	
Psykosociala stödinsatser: - -boendestöd s 15		Sociala kontrakt med stödinsatser, stöd, bostadsanskaffning	Laro: SIP	
Psykosociala stödinsats - -anhöriga/närstående s 15	Närståendesamtal	CRAFT, anhörigstöd, Linus barnstöd, Hela människan hjulet, familjeterapi, info, rådgivning, BRA- samtal.	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: I pågående ärenden kan information, råd och stöd samt barnsamtal erbjudas. Laro: Erbjuder barnsamtal Kontaktar socialtjänst vid sidomissbruk. Erbjuder samtal närstående, om det efterfrågas	Beroendecentrum: Erbjuder barnsamtal. Välkomnar barnbesök. Samtalar/screenar "Våld i nära relation", FREDA

	Vårdcentralen Skoghall	Socialtjänst Hammarö kommun	Psykiatrisk öppenvård	Gemensamma verksamheter
Behandling vid samsjuklighet s 16/17	<p>Upptäcka och remittera vidare till psykiatri och/ eller socialtjänsten</p> <p>Initiera SIP vid behov</p> <p>Stödsatser vid till exempel abstinens-behandling</p>	Remiss psykiatri, intern samverkan, initiera SIP vid behov.	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: I möjligaste mån behandla båda tillstånden samtidigt ev. i samverkan med socialtjänstens beroendevård</p> <p>Vara behjälpliga till socialtjänsten för medicinsk bedömning, SIP.</p> <p>Remiss till somatisk sjukvård vid behov.</p> <p>Laro: Laromottagningens ÖL handhar all öppenvårdspsykiatri. Vid somatiska besvär hänvisas patient till VC</p>	<p>Beroendecentrum: Vid behov medicinsk behandling av båda tillstånden -psykiskt/ beroende.</p> <p>Vid behov medicinsk behandling/åtgärd av fysiskt tillstånd som behöver vård.</p> <p>Neuropsykiatrisk screening samt tillgång psykologsamtal.</p>
Ungdomar med missbruk och beroende s 18	<p>Ansvar att upptäcka, remittera och anmäla till socialförvaltningen.</p> <p>Stödja och behandla vid mild och måttlig problematik (ungdomsmottagningen).</p>	HAP, CPU, MI. Stödja och behandla.	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Från 18 år.</p> <p>Laro: Från 20 år.</p>	<p>Beroendecentrum: Från 18 år – abstinensvård enligt vuxenpraxis.</p>
Missbruk och graviditet s 18	<p>Barnmorskemottagning:</p> <p>Inskrivning av gravida: AUDIT</p> <p>Identifierat riskbruk: Kort rådgivning enligt MI.</p> <p>Omfattande problematik: Kontakta Socialtjänst</p>	Samverkan Familjecentralen	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Upptäckt och stöd för nedtrappning och vid behov remittera till specialistmödravård och socialtjänsten.</p> <p>Laro: Ev ändring i medicinering.</p> <p>Vid behov kontakt med mödravården, socialtjänst och förlossningen.</p>	<p>Beroendecentrum: Enligt länsöverenskommelse (s 18)</p>
Brukarmedverkan s 18		Brucarundersökning	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Hänvisa till brukarråd och brukarföreningar.</p> <p>Laro: Hänvisar till Brukarrådets dag i Förgätmigej i Psykiatrihusets entré</p>	<p>Beroendecentrum: Brukarenkäter vid avslutat vårdtid. Brukarrådsbesök varje vecka på avdelningen. Brukarstyrda brukarrevisioner har genomförts vartannat år.</p>
Dopningsmissbruk s 22-29	Ansvar att upptäcka och remittera till specialistfunktion inom hälso- och sjukvård	SIP vid behov	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" bilaga 1 Dopningsmissbruk. Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland</p> <p>Laro: Enligt Länsöverenskommelse "Vård och stöd vid missbruk och beroende" bilaga 1 Dopningsmissbruk.</p> <p>Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland</p>	<p>Beroendecentrum: Enligt länsöverenskommelse Vård och stöd vid missbruk och beroende i Värmland</p>

	Vårdcentralen Skoghall	Socialtjänst Hammarö kommun	Psykiatrisk öppenvård	Gemensamma verksamheter
Spelmissbruk/beroende S 30-38	<p>Personer som söker vårdcentralen med anledning av spelmissbruk men inte har kontakt på annan enhet skall få hjälp med sitt spelmissbruk via vårdcentralen. Vårdcentralen ska samverka med kommunens socialtjänst.</p> <p>Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018</p> <p>Vid samsjuklighet: remittera till psykiatri.</p> <p>Om det finns barn i familjen som riskerar att falla illa ska anmälan göras till socialtjänst.</p>	<p>Personer med spelmissbruk ska få hjälp inom socialtjänsten.</p> <p>Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018</p> <p>I de fall personen har kontakt både inom socialtjänst och psykiatri behövs SIP genomföras för att bedöma var personen skall få sin behandling</p> <p>-Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Personer med kontakt inom psykiatri och som samtidigt har spelmissbruk skall få hjälp med sitt spelmissbruk inom psykiatri</p> <p>Folkhälsomyndigheten - nytt från 1 jan 2018</p> <p>I de fall personen har kontakt både inom socialtjänst och psykiatri behövs SIP genomföras för att bedöma var personen skall få sin behandling</p> <p>-Vid uttalad samsjuklighet och behov av extern behandling skall det ekonomiska ansvaret/fördelningen vara tydlig</p> <p>Hälso- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov</p> <p>Laro: Vid utredning och bedömning av sökande till substitutionsbehandling uppmärksamma spelproblem</p>	<p>Beroendecentrum: Uppmärksamma, screena och bedöma spelproblem</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Har ansvar för att upptäcka och därefter lotsa vidare till annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård</p> <p>Anmälningsplikt till socialtjänsten upp till 18år.</p> <p>Hälso- och sjukvården skall särskilt beakta barns behov av råd, stöd och information.</p> <p>Information om att Reflexen finns för barn och ungdomar</p>
Spelmissbruk/Bedömningsinstrument s 37	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma: NODS eller PEGSI ICD10, DSM5</p> <p>Folkhälsomyndigheten - screeningsinstrument</p>	<p>Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma: ASI-spel, NODS eller PGSI</p> <p>Folkhälsomyndigheten - screeningsinstrument</p>	<p>Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma: NODS eller PGSI ICD10, DSM5</p> <p>Folkhälsomyndigheten - screeningsinstrument</p> <p>Laro: Upptäcka spelproblem - NODS-PERC</p> <p>Utreda/bedöma spelproblem - NODS eller PGSI</p> <p>Folkhälsomyndigheten - screeningsinstrument</p>	<p>Beroendecentrum: Använder ASI-spel samt NODS</p> <p>Första linjen och ungdomsmottagningar: Upptäcka/bedöma: NODS-PERC</p> <p>Folkhälsomyndigheten - screeningsinstrument</p> <p>Vid upptäckt lotsas personen vidare till rätt instans inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård</p>

	Vårdcentralen Skoghall	Socialtjänst Hammarö kommun	Psykiatrisk öppenvård	Gemensamma verksamheter
Spelmissbruk/ Behandling s 37	Behandla: KBT i kombination med MI alt. KBT med inriktning på spelmissbruk	Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende - KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI - Psykosocialt stöd och rådgivning -Ekonomiskt bistånd -Budget- och skuldrådgivning	Psykiatrisk öppenvård Karlstad: Psykologisk och psykosocial behandling: -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende -KBT med inriktning på spelmissbruk/beroende med MI -Psykosocialt stöd och rådgivning Laro: Utförs av annan vårdgivare – socialtjänst eller öppenvårdspsykiatrisk mottagning. SIP kan förekomma.	Beroendecentrum: Behov av insats för spelproblem meddelas respektive uppdragsgivare inom socialtjänst. Första linjen och ungdomsmottagningar: Utförs av annan vårdgivare inom socialtjänst eller hälsa- och sjukvård. SIP kan förekomma